

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Sv. Valst. ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei — \$3.00; 3 mėnesiams — \$1.75. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

No. 75.

Telephone 8878 Stagg.

Brooklyn, N. Y., Paned., 29 d. Kovo (March), 1920 m.

PAVIENIO NUMERIO KAINA 3c. Metai X, Dien. II

PADARYTA SU EBERTU SUTARTIS PRIZADA SOCIALIZUOTI MAINAS IR KITOKIAS REFORMAS

Spartakiniai yra laimėtojai.

Darbininkų armijos susideda iš 120,000 vyrų. — Gerai aprūpintos Kruppo dirbtuvių amunicija.

Paryžius, 27 d. kovo. — Bandymas padaryti sutarties su darbininkais Ruhr industrialiam distrikte, su lyg kurios, pranešama, sekančiame kabinate bus keletas revoliucionierių atstovų, vistiek neužbaigė mūšiu Vokietijoje.

Po ištisos dienos artilerijos bombardavimo, darbininkų armija paėmė drūtvietę Wesel, kuri randasi 32 mylios į šiaur-vakarų nuo Dusseldorf. Gynėjais šios drūtvietės buvo Ebertui prijaunantieji kareiviai.

Ivairūs padavimai apie darbininkų armijos skaičių Vokietijoje parodo, jog ji susideda iš 120,000. Pranešimai sako, ši armija yra labai gerai aprūpinta Kruppo darbų amunicija iš Essen'o, kurį darbininkai kontroliavo daugiau negu savaitę laiko.

Pranešama apie sutartį. Galutinai beveik negalima nuspręsti dabartinę Ruhr distrikto padėtį. Su lyg pusiau oficiališkų pranešimų, kurie yra su išėmimu, kadangi jie ateina iš Berlyno, yra žinoma, jog 48 valandų derybų tarpe darbininkų kareivių ir Eberto valdžios, tapo padaryta sutartis. Pagal šitos sutarties valdžia prižadėjo padaryti tam tikras reformas, tarpe kurių svarbiausia reforma yra socializavimas mainų.

Minėtoje sutartyje, delei užtikrinimo taikos, Ebertas sutiko įsileisti sekančiame kabinate amatų unijų atstovus, suformuoti darbininkų armiją, nuginkluoti kareivius, kurie gelbėjo von Kapo diktaturai ir padaryti įstatymus, įvykinimui socialių reformų. Kiti pranešimai parodo, kad mūšiai vėl atsinaujino. Spartakiniam puikiams sekasi ir abelna padėtis kiekvieną valandą vis labiau linksta prie jų pusės.

Pranešimai iš Berlyno sako, jog D-ras Gessler buvęs šalies atstatymo ministeris Bauer'o kabinate, tapo apsaugos ministriu. Tas reikią didelį revoliucionierių laimėjimą, prašinant ant visados Gustav Noskę, tą žiaurųjį buvusį apsaugos ministrį, nuodalydymo Vokietijos ateityje.

KOVOJIMAS RHINE APSKRITYJE ATSINAUJINO.

Tuotarpinė sutartis tapo su laulyta. — Darbininkų armija valdo Weselį.

London, 27 d. kovo. — Iš Essen'o pranešimai, kuriuos prisiuntė Londono Times korespondentas iš Berlyno, sako, jog Raudonos Armijos vadovai atmetė padarytą sutartį su Reichswehr.

Darbininkų armija dabar visiškai valdo komunistų vadovai — "Rote Soldatenbund" — Raudonoji Kareivių Lyga, kuri lošė svarbią rolę Berlyno riaušėse, 1919 m.

London Times gavo pranešimą iš Rotterdamo, pažymėtu su 24 d. kovo, kuriame, cituojant Nieuwe Rotterdamse Courant Munster korespondentą, sako, ma, jog raudonieji visiškai nepaisė "tuotarpinės taikos."

Tas pranešimas, sako London Times korespondentas, sutinka su paskelbimu Hageno burmistro, kuris neseniai sugrįžo iš Dortmunde įvykusios socialistų konferencijos. Jisai tvirtina, jog viltis ramaus susitaikymo tapo palaidota, kadangi darbininkai atsiskirtis su jokiais militaristais autoritetais.

LATVIAI IR ESTONAI GALI SUSITAIKINTI.

London, 27 d. kovo. — Latvų delegacija čionai paskelbė, jog pasekmėmis laikytos konferencijos mieste Walk, Livonijoje, tarpe Latvijos ir Estonijos atstovų, delei rubežių klausimo, tapo padaryta sutartis, kuri turės būti užtvirtinta bėgyje 2 savaitė. Sulyg šitos sutarties, Estonija atšauks savo kareivius iš okupuotų distriktų, paliekant juos abiejų valstybių vyriausių komandantų kontrolėje.

Taipgi paskelbta, jog Latvijos užrubežinių reikalų ministeris pranešė, kad jo valdžia kreipsis prie M. Čičerino, bolševikų užrubežinių reikalų ministerio, pasiūlydama pradėti taikos derybas su Maskvos valdžia, po velykų.

"REVOLIUCIJA" DELEI TAUPYMC ŠVIESOS.

Negali susitaikyti nustatyme laikrodžių.

Amerika randasi labai keblėje padėtyje. Ji negali jokiū būdu suformuoti savo

nuomonės kaslink taikos sutarties.

Ji nepajiegia nuspręsti, ar žmogus turi teisę išgerti vieną bei kitą stiklėlį "saldaus skystimėlio."

Ji net negali prieiti prie sutarties nustatyme laikrodžių. Negali pasakyti koks yra tikras laikas!

Sekancioje savaitėje bile kas galės pradėti "civiliška karę." Labai prastu būdu. Vienoje valstijoje žmogus išsiėmęs laikrodėlį užtvirtinančiai pasakys: "A-a! jau dvi minutes po trijų!" Kitoje-gi valstijoje jam bus griežtai užginčyta, jog tikėtai 2 minutės po dviejų! Suvienuotų Valstijų kongresas pripažins abiejų teisybę.

Laikė karės, Amerikoje tapo įvesta taupinimas šviesos. Pelnagrobių draugijos

PRANAŠAUJA GREITAI ĮVYKSIANČIA TAIKĄ SU RUSIJA

Britanijos diplomatas sako, talkininkai jau persitikirino, jog Leninas yra galingas ir išmintingas.

Lloyd George seniai norėjo užbaigti nesutikimus su Rusija, bet užrubežinių reikalų ofisas, ypatingai atstovų buto didžiūmiečiai valdžios šulai, neprileido prie draugiškų ryšių ir nuėmimo blokados. Dabar jie pamatė, kad toji blokada yra toks pat nepavykęs planas, kaip kad Denikino ir Kolčako, su pagalba talkininkų, bandymas sugrąžinti Rusijai carizmo.

"Aš galiu taip pranešti gerai patyręs dalykų stovį iš pasikalbėjimų su autoritetais.

"Aš galiu pranešti, kad užrubežinių reikalų ofisas jau persitikirino, jog Leninas ir Trockis yra Rusijos viešpačiai. Leninas suformavo pradžią koalicinio kabineto, kuriame tapo įsileista vienas Kerenskio šalininkas ir vienas menševikas.

Labai norėdamas talkininkų pripažinimo neseniai prižadėjo keletą privilegijų Europai ir Amerikai, užreikšdamas norą peržengti nekuriuos teoristiskus principus, kada jie tiktai susipainiotų su šalies gerbuvystės reikalais.

Jisai taipgi daug nuveikė pakėlimui apšvietos, ir prižadėjo plačiai atidaryti industrijos duris del užrubežinės prekybos. Jisai užkviēt visų amatų ekspertus ir mokslinčius apsigyventi Rusijoje kaip savo namuose, ir mokyti Rusijos žmones, — pagelbėti jiems greičiaus pasiekti Europos civilizaciją.

Vienu žodžiu, Tarybų val-

pasiegti kongresui protestą, pamatnojan, kad Amerikos žmonės neprivalo taupinti šviesos. Kongresas turėdamas daugiau laiko, negu jam yra reikalinga, ir neturėdamas paskirtų valandų kada reikia keltis, arba gulti, atmetė šį įstatymą. Tuo pačiu laiku keletas valstijų, nepaisant kongreso tokio pasielgimo, įvedė taupinimą šviesos. Dabargi, 28 d. kovo, nekurius valstijos pavarys laikrodžius vieną valandą pirmy, o kitos-gi paliks po senovei. Štai kame iškils "revoliucija."

Miegaliai, kurie pirmiausiai niekad nesusivėlavo į darbą daugiau, kaip vieną valandą, dabar taip-pat galės vieną valandą pramiegoti ir apgauti savo bosus, pribūnant darbanį laiką.

džia vystosi į konvencionale respublikos valdžią. Ant šitų pamatų, taika įvyksianči labai greitū laiku.

Lloyd George seniai norėjo užbaigti nesutikimus su Rusija, bet užrubežinių reikalų ofisas, ypatingai atstovų buto didžiūmiečiai valdžios šulai, neprileido prie draugiškų ryšių ir nuėmimo blokados. Dabar jie pamatė, kad toji blokada yra toks pat nepavykęs planas, kaip kad Denikino ir Kolčako, su pagalba talkininkų, bandymas sugrąžinti Rusijai carizmo.

Pirma priezastis, — kadangi už tą sumą reikėtų mokėti dideles takas Suvienuotose Valstijose, New Yorko valstijoje, ir Anglijoje; antra, kadangi jo veikalai nėra parūpinti del krutamų paveikslų, ir trečia, kadangi jisai pats gali specialiai rašyti del krutamų paveikslų.

UŽGRIEBĖ DU AMERIKONUS.

D-ras A. W. Stickney ir H. D. T. Reynolds pakliuvo į Sibiro bolševikų rankas.

Washington, 27 d. kovo. — D-ras A. W. Stickney, geologistas, ir H. D. T. Reynolds, amerikoni, darbinieji prie Anglijos firmų, tapo užgriebti bolševikų, Sibire. Taip pranešta Valsitybės departmeniui iš Londono.

RIO JANEIRO MIESTE PASKELBTAS GENERALIŠKAS STREIKAS.

Rio Janeiro, 27 d. kovo. — Darbininkų federacija čionai paskelbė generališka streiką. Įsakymas streikuoti tapo paskelbtas, kuomet transportacijos ministeris nepriėjo prie sutarties su Leopoldina gelžkelio darbininkais. Šis gelžkelis yra Anglijos kaptalistų nuosavybe. Prie streiko prisidėjo duonkečiai, metalo darbininkai ir "taxicab" automobilių šoferiai. Valdžia pradėjo rūpintis "prižiūrė-

jimu tvarkos", išvengimui riaušių.

PADEREWSKIS APSILANKĖ PAS ŠVENTĄ TEVĄ.

Tur būt nori tapti kapucinu. Rymas, 25 d. kovo. — Pereitą panedėlį pas popiežių Benediktą apsilankė Lenkijos pianistas Paderewskis. Popiežius išreiškė didelį džiaugsmą matyti žmogų, kuris buvo klerikališkos ir imperialistinės Lenkijos šulu. Ponas Paderewskis padėkavojęs Benediktui už jo suteiktą pagelbą Lenkijai (kunigams ir buržuazijai) laike karės ir tuotarpinės taikos.

Vėliaus Paderewskis ilgai šnekėjosi su kardinolu Gaspari, popiežiaus valstybės sekretorium. Tur būt piršosi į kapucinus, kadangi premjerystė iš jo tapo atimta, o muzikantystės nelabai nori.

G. BERNARD SHAW NELEIDŽIA NAUDOTI JO VEIKALŲ KRUTAMIEMS PAVEIKSLAMS.

Atsisakė imti \$1,000,000 kuriuos jam siūloma už drammatizavimo teises.

George Bernard Shaw paskelbė tris priezastis, del kurių jisai atsisako imti \$1,000,000 už leidimą krutamų paveikslų kompanijoms drammatizuoti jo visus veikalus.

IŠ LIETUVOS (Iš Lietuvos Laikraščiu)

SEDA.

25 d. gruodžio sudegė pilnas Milevičiaus kluonas. Sudegė, bemažko, visas pašaras ir daug statomos mėsos džiagos; nuostolių padaryta apie 50,000 auksinų. Užsidedimo priezastis dar tikrai nesužinota, bet žmonių spėjama, kad bus uždegta ke demonstracijų priešais miesto salę Catanijoje Sicilijoje, šio miesto majoras Courmendatore Blandamia tapo nužudytas, kuomet jisai bandė numalšinti riaušes.

Užpuolė ant gatvekarių Florence.

Florence, Italija, 27 d. kovo. — Florence priemiestyje darbininkai atakavo gatvekarius, išreikšdami protestą prieš padidinimą fėro — mokesties. Nekurie gatveka-

NEAPOLYJ SUSITVERĖ INDUSTRIJINĖS TARYBOS.

Sakoma, kareivių kulkasvaizdžiai privertė darbininkus pasiduoti, po užgriebimui plieno dirbtuvės

DAUGELIS NUKENTĖJO. 100 SUŽEISTŲ.

Riaušės Florence, Novaroje, Alexandrijoje, Tarre Annunziatoje ir Sicilijoje.

Milan, 27 d. kovo. — Agitacija už Tarybų tvarką kontroliavime didelių industrijos įstaigų, Italijoje dabar dar labiau sustiprėjo iš priezasties priverstino taupinimo šviesos, ir pakelimo gatvekarių mokesties. 3,000 vyrų, dirbančių Mieni Silvestri plieno dirbtuvėse, Neapolyje, sukėlė revoliuciją.

Apsiginklavę įvairiais geležiniais įrankiais, jie apdaužė užveizdą Commendatore Parisini ir išmetė jį lauk iš dirbtuvės. Moterims darbininkėms buvo leista prasišalinti, visiškai jų nepaliečiant. Kuomet jos prasišalino, visos įėjojos tapo užbarikaduotos. Suformuota "raudonieji" sargybiniai. Tuomet tarybų komitetas paėmė visų darbų kontrolę ir Raudono Kryžiaus ligonbutį, taipgi darbininkų virtuvę, kurios apačioje, sklepe, radosi sandėliai maisto reikmenų užtektinai ant keletos mėnesių.

Keletas tūkstančių darbininkų iš kitų didelių dirbtuvių, apielinkėje, taipgi metė darbus ir stoji į pagelbą savo draugams.

Vėliaus, sakoma, kareiviai su kulkasvaizdžiais apgūlė dirbtuvę ir privertė darbininkus pasiduoti.

Riaušės taipgi įvyko milžiniškame agrikultūros streike, kuris paliečia 300,000 darbinin. Navaroje, Alexandrijoje, Brescia ir Treviso provincijose. Keletas kaimiečių demonstrantų tapo užmušti kulkasvaizdžių ugnimi susirėmimuose su kareiviais.

Torre Annunziata mieste ant Neapolitan Riviera, dideli valdžios sandėliai tapo hugriauti bombomis, ir laišoviniams, nes tą dieną vaikui šaudė iš šautuvų į tą kluono galą, kuriame buvo sukrauti šiaudai. Manoma, kad tarp iššautųjų kulkų buvo kulkos "dum-dum" ar degančios. Šios rūšies kulkų pas kolčakininkus (bermontininkus) buvo daug. Dabar pas mus vaikai ir net suaugę žmonės yra daug prisirinkę pamestu šovinių "pašaudyti". Reikia tikėtis, kad panašių gaisrų gali buti ir daugiau. Būkite atsargūs.

riai tapo apversti, o daugeliui kitų išdaužyta langai. Tapo sužeista keletas pasažierių. Valdžia pasiuntė kareivius prižiūrėjimui tvarkos.

TURKIJOS KABINETAS ISKRİKO.

Damad Ferid paskirtas vizierium.

Turkish Cabinet Resigns. (True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on March 27, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.)

Konstantinopolis, 27 d. kovo. — Turkijos kabinetas, suformuotas 9 d. kovo, po vadovystė Sali Paša, rezignavo. Sultonas pavedė buvusiam didžiajam vizierium Damad Ferid Paša sutverti naują kabinetą.

Damad Ferid Paša buvo paskirtas Turkijos didžiųjų vizierium 7 d. kovo, 1919 m., ir sekantį mėnesį jis tapo išrinktas vadovu Turkijos delegacijai į taikos konferenciją. Ši delegacija pribuvo Paryžiun pereitą bir-

TARYBŲ ARMIA VALDO HARBINO APIELINKĖS GELŽKELIUS.

London, 27 d. kovo. — Reikalaujant Rusijos gyventojams, visos chinečių užgriebtos įstaigos, būtent konsulatai, teismabučiai, stotys ir telegrafai, perėjo į Vladivostoko valdžios rankas, — sako pranešimas, pažymėtas su 20 d. kovo, kurį gavo Times iš Harbino, Mandžiurijos.

Pranešime sakoma, jog paibėgėliai yra atkirsti nuo už-Baikalės provincijos. Gelžkeliai randasi pilnoje kontrolėje Tarybų armijos, kuri dabar operuoja visus stotis rytuose ir vakaruose.

AUTOMOBILIUS SUSIDAUŽĖ SU TRAUKINIU.

Vienas užmuštas ir 2 ypotos sužeista.

New Haven, Conn., 27 d. kovo. — New Haven gelžkelio darbinis traukinys susidaužė su automobiliu ant Montowese kryžkelio. Henry Franette, iš Mount Carmel, vienas automobilu važiuosiu ypatų, tapo art vietos užmuštas. Jo brolis Emil, Carl Landin ir James Benson tapo labai sužeisti, tiktai šoferis Fred Hamre, laimingai išvengė susižeidimo.

TULO RENEGATO IŠPAŽINTIS

Prie skaičiaus renegatų, apleidusių eiles revoliucinio proletariato, prisidėjo dar vienas asmuo — šiuo žygiu I. W. W. literatorius, organizatorius ir sekretorius I.W.W. metalo ir mašinų darbininkų unijos Harold Lord Varney.

Jo "išpažintis", tilpusi New Yorko "World'e" ir St. Louiso "Post-Dispatch", yra įdomi daugeliu žvilgsnių. Iš jo išpažinties matyti, kad tai buvo staigaus būdo ir karšto ūpo žmogus, o anaipol ne nuosakus darbininkų veikėjas.

1911 m. jisai prisidėjo prie Socialistų Partijos, būdamas vaikinui 17 metų amžiaus. Kaip ir daugelis jaunų vaikinų iš inteligentijos tarpo, jisai žiūrėjo į socializmą, kaip į kokią stebuklingą evangeliją. 1912 metais, išgirdęs kartą W. Haywoodo kalbą, su vienu sykiu virto karščiausiu aidoblistu.

Anot jo paties žodžių: "Aš nutariau tapti Žahu Zoresu, Eugenijum Debsu ar W. Haywoodu — blizgančiu vadu revoliucijos."

Ir taip, anot jo paties prisipažinimo, jam rūpėjo užimti didžio vadovo vietą.

Nerimtai jisai pradėjo savo karjerą. Nerimtai ir nubaigė. Iš tokių žmonių, kurie tetroksta tik pigaus asmeninio pasigarsinimo, dažniausiai nieko gero neišsiena.

Varney pasakoja, kad jisai bėgalo daug dirbęs unijai, lakstęs iš vieno Amerikos galo į kitą, parašęs net dvi pavyzdingas knygas apie I.W.W., — bet po septynių metų uoląus veikimo, priėjo prie išpuščio, kad per visą tą laiką jisai vadavosi tik jausmu. Gi dabar, nuėjęs dirbti kapitalistinei spaudai, jisai sakosi vaduojasi "sveiku protu".

Jis sako: "Esamoji tvarka paremta ant logikos, o logika visuomet šalta, bejausmė."

Smerkdamas I.W.W. uniją, tasai žmogelis smerkia ir visas kitas revoliucines darbininkų organizacijas, kurios, jo nuomone, nieko gera negali padaryti. Darbininkų kova už socializmą, anot Varney, yra tik svajonė, kenkianti civilizacijai, žinoma, kapitalistinei. Jisai pamokslininkauja štai kaip:

"Ne revoliucijomis, bet darbu vykinama socialis progresas. Tiktai nuolatinis darbas milijonų vyrų ir moterų yra socialio progreso aktinas... Demagogija negalima atsiekti socialio progreso. Ateities viltis išsipildys, kuomet visų žmonių energija susilies sveikesnin kapitalizman. Iš tų žmonių, kurie stengiasi paskirstyti žmoniją ir skelbia klesų neapykantą, nieko gero negalima laukti."

Per septynis metus tas asmuo raštu ir žodžiu skelbė klesų kovą, o dabar, kelių savačių bėgiu priėjo prie išvedimo, jog tik kapitalizmas gali išgelbėti žmoniją. Tas staigus "praragėjimas" tik parodo, kad p. Varney niekuomet nebuvo rimtu veikėju, o tiktaiš tuščiakalbiu frazeriu. Jeigu pristodamas prie I.W.W. unijos jisai vadavosi jausmu, tai dabar, matomai, jau išgaravo jaunystės sapnai ir jisai priėjo prie išvedimo, kad jau atėjo laikas išgyti pačią vaikų ir savo namą.

Taip paprastai baigia savo karjerą revoliuciniai vėjavalkiai. Ponas Varney nėra nei pirmas, nei paskutinis. Tokių žmogystų buvo ir bus darbininkų judėjime. Bet ir darbininkų judėjimas, ir I.W.W. unija nieko nenaukentės, jeigu kokia nors varna nulėks į New Yorko "World'o" redakciją.

"One Big Union", organas I. W. W. unijos, perspauzdindamas p. Varney "išpažintį", teisingai priduria, jog unijai absoliučiai nieko neužkenks, jeigu ji nekęs Varney. Unijoj jisai visai jau ne taip svarbią rolę lošė, kaip jam rodėsi.

Kiekviena stipresnė darbininkų organizacija taip sužadavota, kad kokio nors asmens prasišalinimas nieku būdu negali jai užkenkti.

ŠLIUPO IDEJA IR GYVENIMO REALYBĖ.

Atsimenat, veikiausiai, tai švąjį Šliupo arkiuką, at kurio jisai jodinėjo kelis lygiai metus. Atsimenat, jo saldųjį sapną apie lietuviškai-latviškąją uniją. Ugnia spjaudydamas ant lenkų, jisai švelniausiai kalbėjo apie latvius. Jisai svajojo apie tokią idealinę politiką, kuri plauktų iš tikrų brolybės jausmų. Senis nesuprato net to, kad tarpe atskirų šalių buržuazijos negali būti broliškių santykių. Buržuazija vaduojasi tik biznio interesais, nes tokia yra jos politinė prigimtis.

Turbūt todėl Šliupą ir ambasadorium buvo nuskymė į Latviją, kad jam būtų parankiau įvykinti savo planą.

Bet Šliupo sapnas greitai išsisklaidė. Iš pirmo iščiulptas sumanymas ir negalėjo juk prigyti. Šliupą atstatė net iš ambasadorystės, jo vieton nusikirdami p. Zaunių. Gi santikiai tarpe lietuvių ir latvių buržuazijos taip pablogėjo, kad dabar vokiečių laikraščiai jau praneša apie karės pavojų. Latvių buržuazija gana drūčiai susigiminiavo su lenkų buržuazija. Lenkai ir latviai neprisileido lietuvių prie paėmimo Dinaburgo. Latvių buržujai, turėdami toki stambų talkininką, kaip lenkai, reikalauja ir Palangos ir Mažeikių apskrities, nors tose vietose tik lietuvių gyvena. Latvių valdžia varu verčianti stoti savon kariumenėn Latvijoje gyvenančius lietuvius. Šitas visas lietuvių padarytas skriaudas neseniai išrokavo tautos tarybos posėdyje p. Volde-maras. Žinoma, jei mes turėtume progos išgirsti, ką sako latvių buržuazija, tai gal išgirstume dar didesnę skriaudų litaniją.

Ir taip, vieton lietuvių-latviškos unijos, mes matom gana aštrias rietynes, o vieton Baltijos sandaras — naujus Balkanus. O argi galima buvo laukti ko kito iš buržuazinių valstybių, kur šachermacheriauja nyktukiniai Clemenceau, Wilsonai ir Lloyd Georgeai?

Ne Šliupas savo receptais sutvarkys Baltijos tautų santykius. Tiktai tuomet, kuomet Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos darbo žmonės paėms į savo rankas visą valdžią, o paskui padarys sutartį su Rusijos darbininkais — tiktai tuomet savytarpiu tautų solidarumo principas nשמelks buržuazinius vaidus ir ergelius.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

LIETUVOS VALDININKŲ CENZAS.

Krikščionių demokratų organas, kauniškė "Laisvė" skundžiasi, kad dabar Lietuvoje iš mokytojų reikalaujama mokslo cenų ir jų darbas esąs taip menkai apmokamas, kad veik visi mokytojai badauja ir į skolas brennda. Tuo tarpu su valdininkais visai kitaip esą. Jų "mokslo cenzas", anot "Laisvės", toks:

"Yra tokių, kurie laike karo ir prieš karą buvo peštukai, žulikai, vogė ir girtuokliavo; dabar jie užėmė milicininkų ir kitų panašių valdininkų vietas, kurie a-part viršminėtos specialybės kito mokslo cenzo neturi, o jų darbas yra gerai apmokamas."

Berekalingai "Laisvė" piktinasi tokiais valdžios darbiniais. Ji turėtų žinoti, kad buržuazija sukėius, žulikus, vagius ir kitokius niekšus visuomet stato augščiau dorų žmonių, ypatin-gai augščiau mokytojų.

RUSIJOS MENŠEVIKAI PRISIDĖJO PRIE TREČIO INTERNACIONALO.

"Christian Science Monitor" praneša, kad Rusijos menševikų partija išleidusi manifestą paskelbdama, jog ji prisideda prie Trečio Markvos Internacionalo ir išvien eina su komunistais, remdama Tarybų valdžią. Rusijos menševikai pamatė, kad jiems kito kio išėjimo ir nėra, nes pašliko generolais be armijos. Antro Internacionalo liekanos kasdien nyksta ir nyksta. Draugai galima sakyti, kad ne užilgo neliks tame "internacionale" nei vieno darbininko. Jį atstovaus tokie elementai, kaip Noskės, Ebertai, Scheidemannai, McDonaldai, na, gal ir Kautskiai ir mūsų Grigaičiai su Michelsonais, kuriems Trečia-mė Internacionale negali būti vietos.

LENKŲ SOCIALISTAI PRIEŠINGI TAIKAI SU BOLŠĖVIKAI.

Kauniškė "Laisvė" perspauzdino iš lenkų socialistų laikraščio "Robotnik" atsakymą rusams bolševikams dėl taikos pasiūlymo. Tame atsakyme griežtai užreikiama, kad lenkų darbininkai nemana taikytis su Rusijos bolševikų valdžia, nes, girdi, tai esanti komisarių diktatura ir Rusijos liaudis neturinti jokios laisvės. Pasirodo, kad visų šalių socialpatriotai yra išsikale iš vieno buržuazinio kiaušinio ir visi vieną giesmę traukia. Jie Rusijoje mato komisarių diktaturą, o pas save, namie, nemato buržuazinės diktatūros. Jie, išvien su buržuazija, eina prieš Tarybų valdžią ir nori, kad Rusijoje vieton proletariato diktatūros būtų įsteigta buržuazijos diktatura, kuri taip vadinamiems "socialistams" yra meilesnė ir idejiniu žvilgsniu artimesnė.

VARGŠAI, DABAR TURI TEISINTIS.

Ivykus Lietuvoje kareivių sukilimui, klerikalai tuojaus padarė užmetimų, būk prie to prisidėjo ir socialistai liaudininkai demokratiai. Pastarieji ne tik pradėjo bažytis, kad nieko bendro neturėję su kurstymu kareivių prie sukilimų, bet dar "ūkūninke" ir "Darbe" išspausdino straipsnius, kuriais kviečia visuomenę prisidėti prie palaikymo tvar-kos ir ramybės. Girdi, tai bolševikų ir lenkų agentų darbas kurstyti kareivius prieš suirutę, bet ne socialistų liaudininkų demokra-tų, kurie ištikimai tarnauja Smetonos-Galvanausko valdžiai ir ją palaiko.

Ir tuose pačiuose "Ūkūninke" ir "Darbo" numeruose, kuriuose tilpo ištikimybės išpažintis, cenzura išbraukius gana daug tarpų "Darbo" du numeriai net be įžangos straipsnių iš-

ėjo, kuriuos cenzura išbraukė. Ar tai Lietuvos liberalai neužsitarnavo kankinių vainiką?

HILLQUITO UŽREISKIMAI.

Dabar, kada Socialistų Partija prašosi, kad ją priimtų ir Trečią Internacionala, neprošalį bus paskelbus tulus Hillquito išsireikšimus Albanes teisme.

"Mes priimame esamąją valdžios formą, paremtą ant Suvienytų Valstijų konstitucijos, kaipo forma, ant kurios reikia budavoti ateities visuomenę."

"Trečiasis Internacionalas maž-ką daugiau reikiška, negu ideja ar tik vardą."

"Aš pasakysiu, kad Suvienytų Valstijų socialistai neabejodami prisidėtų prie šios šalies žmonių, kad išvyti bolševikus, jeigu šie užpultų mūsų šalį."

Ir taip, anot pono Hillquito, III Internacionals jėkios realės vertės ir spēkos neturi. Tai yra, girdi, tik-tai vardas, daugiau nieko.

Tai kokių balų jisai nori prisidėti prie to Internacionalo?

SENA ISTORIJA.

Louis Seibold, vienas New Yorko "World'o" šulių, ramš tame dienraštyje, kad Amerikos milijonieriai remia kandidaturą generolo Woodo, kuris, jų nuomone, esąs tinkamiausias kandidatas į Suvienytų Valstijų prezidentus.

Woodo šalininkai būtinai užsispyrė, kad republikonų partijos konvencija nominuotų Woodą. Bet iš republikonų yra dar ir daugiau vyrų, kurie siūlosi į kandidatus — Johnsonas, Poin-dexter, Lowden ir kiti. Šiuomi tarpu tarpe jų pa-čių eis rietynės. Kiekvie-nas rūpinsis įgyti kuodaugiausią šalininkų pačioje republikonų partijoje. Ži-noma, kas geriau šmeruos, tas ir važiuos.

Yra, mat, Amerikoj žiop-leliu, kurie mano, kad čia patys žmonės renka pre-zidentus. Nesupranta, kad tą darbą siemet atliks republikonų partijos bosai. Woodas turi daugiausia progų, nes milijonų, kaip ro-dosi, jam nepritruks.

Na, bet ar ne tas pats bus su demokratų kandidatais? Ar tai Wall gatvei būtų, duokim sau, neatsa-kantis kandidatas demokra-tas Palmeris?

ŠELPKIME "RYTĄ".

Philadelphijoje, kaip ma-tyti iš pagarsinimo, pradės eiti rimtas marksistinis žurnalas "Rytas". Jo meti-nė prnumerata tiktai 3 do-leriai, pusmetinė — \$1.50. Leidėjai sakosi sutraukia-prie bendradarbiavimo vi-sas stambesnes literatines spēkas, kurios gali būti nau-dingos darbininkų klesos teoretinės samonės gilni-mui ir platinimui.

Reikėtų, kad kiekvienas susipratęs darbininkas bent šiek-tiek savo energijos ati-

duotų "Rytui". Reikėtų ir pačiam jį užsiprenumeruoti ir pasirūpinti gauti pre-numeratorių iš pašalies, nes galima vilties, kad leidėjai gausiai atsilygins ėmėjams. Teoretinio laikraščio mums seniai reikia.

DRG. J. ŠEPETYS PA-LIUOSUOTAS IS KALEJIMO.

Tik dabar teko patirti, kad drg. Jonas Šepetys, A-merikos ir Skotijos lietuviams darbininkams žino-mas, kaipo Adomavičius, iš-buvo Kauno kalėjime dau-giau, negu pusę metų.

Iš kalėjimo jį paleido pa-baigoje pereitų metų. Lie-tuvos valdžios raudonsiū-liai, paleidę jį iš kalėjimo, pareikalavo, kad apsigyven-tų Kaune ir nevazinėtų po Lietuvą. Mat, bijosi jo agi-tatoriškų gabumų.

Ponas Mykolas Biržiška, didžiai guodojamas Lietu-vos buržuazinių partijų už pasidarbavimą buržuazijos interesams, buvęs narys Tautos Tarybos ir buvęs mi-nisteris, paaukojo Kauno "Socialdemokratui" 1,000 auksinų.

Tai jis dar vis rokuoja sa-ve socialdemokratu.

ŠOKA ANT KAMINO.

"Laisvė" rašė apie Don Levin'o prakalbą ir klausio-mo po prakalbą, paduotus iš publikos:

—Kodel bolševikai neleido susirinkti steigiamajam sei-kimui? — klausia vienas (ra-štu).

— O kodel New Yorko valstybė neleido susirinkti seimui (assembly, kuris da-bar išmetė visus socialistus)? — pašiepančiai atsa-kė Levinas.

"Naujienos" deda prie to savo komentarą:

"Ir to laikraščio 'igalioti-nis' kartu su jo redakto-riumi džiaugiasi, kad kalbė-tojas gerai apgynė bolševi-kus. Jie nesidžiaugtų, jei-gu turėtų bent truputį sen-sos galvose. Levinas savo atsakyme juk tą bolševikų pasieigimą prilygino prie New Yorko valstijos reak-cionierių darbo, kuriuo pik-tinasi visi padorieji žmo-nės! O 'komunistai' džiaugiasi".

Prie šio komentaro rei-kia seno socialistiško ko-mentaro.

Neleidimas susirinkti steigiamajam seimui (ku-rio tikslas: įsteigti buržuazinę valdžią) yra tai pavar-tojimas darbininkų diktatu-ros. Kodel ją bolševikai pavartojo? Todėl, kad bur-žuazija arba buržuazine valdžia ir visoki reakcione-riai vartojo ir vartoja savo diktaturą prieš darbininkų klesą.

Sitaip, galėjo Levin'as atsakyti. Tai būtų bu-sas stambesnes literatines spēkas, kurios gali būti nau-dingos darbininkų klesos teoretinės samonės gilni-mui ir platinimui.

Dabar klausimas: ar šiek-tiek savo energijos ati-

savo "susipratusių darbinin-ku" diktaturą apginkluoti balandžio sparnais ir eiti nusilenkus prieš reakciją, meldžiantės tolstojetiška: "Nesipriešiname piktybei, nusilenkimu igysime sau teises"?

Ar ištikro Grigaitis daro-si tolstojetičiu, kaip jį pava-dino "Vienybė Liet." jau dveji metai atgal?

Jeigu taip, tai netiesą ji-sai rašo tame pačiame nu-meryje, kad "Naujienos", girdi, remiasi "susipratu-siais darbininkais... nesvy-ruodamos, nešokinėdamos iš vienos pusės į kitą." (21. II.). Šmarkiai šoka iš kairės į dešinę, o paskui ant kamino, kur yra tols-tojinis anarchizmas.

J. B.

ZIGZAGAI

Man tankiai tenka pamis-lyti: ar "Keleivis" gauna at-lyginimą iš "ochranos" už provokatorinius pranešinė-jimus ir skundimus? Jei-gu jis nieko už tai negau-na, jeigu veltui tarnauja, tai tas dar blogiau iš jo pusės. Jeigu jau dirbti gykštų dar-bą, tai bent gerkai reikėtų už jį pasipelninti. Caro "ochrana" gausiai atlygin-davo tokiems laikraščiams, kaip "Novoje Vremia" ir jiems panašiams už tygius darbus.

Iš Brooklyno rašinėja "Keleiviu" pranešimų tu-las J. V. Jeigu tai nėra pa-prastas žioplys, tai tas sub-jektas yra apmokamas pro-vokatorius. Tik pažūrėki-te jo aprašymą L.D.L.D. 1-mos kp. prakalbų, new-yorkiečių susirinkimo ir t.t. Jis kaip žiburiu duria de-tektyvams į akis, kad jie paleidė komunistus, pasisa-kiusius kitokiais esant. Ki-tą kartą lai jie tamstą nusi-veda, tai galėsi parodyti ku-ris yra komunistas, o kuris ne.

"Keleiviu", dalinai ir "Naujienoms", matomai, pa-tinka provokatoriški jų ko-respondentų rašinėjimai. Bet jie užmiršta, kad toki korespondentai tankiai yra apmokami pinkertonai.

Vyrai, jūs žinotė, kad jų-sų politinė giesmė jau su-giedota. O link provokaci-jų, tai man prisimena liki-mas Azevo ir kitų...

"Keleivis" sako, kad tulo laikraščio redakcijoj sėdi šnipas, todėl "ochrana" esanti taip puikiai painfor-muojama apie viską.

Kam čia spēlioti apie ko-kius ten šnipus redakcijose, kad jūsų korespondentai tai puikiatsiai atlieka: jeigu ypata drysta viesai donošus rašyti, tai slaptai ji gali ke-lis syk geriau tai atlikti.

M-s.

Tuli vyrai apsigema dip-lomatais, kiti gi tokiais tam-pa apsigėdė.

Kuo labiau mergina sens-ta, tuo mažiau jina! Jiesko meiles ir tuo daugiau rū-pinasi pinigais.

Tanedėlis
KO
RIVERS
apielinėje
right" lei
tina yda, k
redamas,
itai kame
tis" — mo
naudingar
kad nepra
tus trupk
kaip ir i
L.M.P.S. k
nių draug
viraminėta
Pas kp. li
apie \$1.60,
mo pastar
tuos pinig
ne moterys
lizmo mok
vyrai, nes
ima aukšė
būtinai rei
mą ir kap
čius, kuria
ninkus. T
kimų: "Me
munistų ža
ra ko nei
"kaip kiti
principus į
tada paime
ir t. t. I
kas iš to iš
tū, kad jū
ėnuota soci
kiti laukė
jusime, ka
pakirs mu
pasiliks m
liaus, jeig
nasiai pas
liuosavimą
Ne! Mes
mot ant k
mo iš verg
ganizuotis,
moterys i
spaudėjus,
numirsim
savo trun
stengsteme
būtinai es
palkit pilk
kovos, kad
kaip mums
listų pūst,
pameskite
kenksming
nuose jū
mu kitų ir
sirikite or
nėkite vien
stūsėte sav
gas, kur il
jū prota, be
pastatykit
volucinio p
mingo lavini
L.M.P.S. kp.
L.D. 142 kp
dikaujose;
lint, tai jū
bus jums ga
M

KOESPONDENCIJOS

"GRAIZIOJI LYTIS".

RIVERSIDE, N. J. — Mūsų apeliacijoje būtų viskas "all right", jeigu ne viena apgailėtina yda, kurią aš, kad ir nenorečiau, pasakysiu. Dalykas štai kame: mūsų "gražioji lytis" — moterys visai nepritaria naudingam darbui. Nėgana to, kad nepritaria, bet dar ir kitas trūkdo... 1919 m. čia buvo, kaip ir iš prievartos, sutvėta L.M.P.S. k.p., bet nesant gabių draugių jos palaikymui, viršminėta k.p. kaip ir mirus. Pas k.p. išdėtinę dar randasi apie \$1.60, tačiau be susirinkimo pastarąjį nei nežino, kur tuos pinigų dėt. Mano nuomone moterys turėtų pažint socializmo mokslą ne mažiau, kaip vyrai, nes jos pirmą vietą užima auklėjime kūdikių, kuriems būtina reikia išaiškinti socializmą ir kapitalistų vergijos panchius, kuriais jie suraikina darbininkus. Tenka girdėt išsireikimų: "Mes uesulauksim to komunistų žadamo rojus, tad nėra ko nei "baderiotis" arba: "kaip kiti įvykins komunistų principus gyvenimui, tai ir mes tada paimsim nuo jų pavyzdį" ir t. t. Bet žiūrėkit draugės, kas iš to išeis: Mes lauksime kitų, kad jie pramintų tą erskėčiuotą socializmo kelią, o jeigu kiti lauks mus, tai nei nepasijusime, kaip ta nelabai mirtis pakirs mus visus, o kapitalas pasiliks mūsų vaikų engėju. To liaus, jeigu ir mūsų vaikai panašiai pasielgs, tai apie pasiliuosavimą nėra nei kalbos... Ne! Mes negalime ranka nuimot ant kovos dėl pasiliuosavimo iš vergijos; mes turime organizuotis, kaip vyrai, taip ir moterys ir kovot prieš priešpaudėjus, kol laimėsime arba numirsime. Ir jeigu mes per savo trumpą gyvenimą nestengsime iškovot laimės, tai būtina savo kūdikius turime palikt pilnai priengtus del tos kovos, kad jiems nereikėtų taip kaip mums klaidžioti po kapitalistų pūstyne. Užtat, draugė pameskite tuos, po dvi, po tris, kenksmingus susirinkimus, kuriuose jūs užsiimat tik šmeižimu kitų ir tuščia kalba, o susirinkite organizuoti ir nurodinkite viena kitai klaidas. Nėsiųskite savo kūdikių į tas įstaijas, kur ilgaskverniai nuodija jų protą, bet pačios prasilavine pastatykit juos ant stipraus revoliucinio pamato. Del pasekmingo lavinimosi, atgaivinkite L.M.P.S. k.p.; dalyvaikite L.D.L.D. 142 k.p. kas subatvaktaris diskusijose; švieskitės, kiek galint, tai jūsų pareiga, už ką bus jums garbė.

Miške Gyvenantis.

KALINIO ŽODIS.

DEER ISLAND, BOSTON, MASS. — Dauguma draugų norėdami su mumis susirašinėti, panaudoja vietoje savo vardo slaptą, kaip tai "Anarchistas" ir kit. Jums tas nieko nenkenkia, bet mums, esantiems kalėjime, labai užkenkia, nes valdžia nužiūri mus, kad mes ką tai bendro turime su anarchistais ir t. t.

Dauguma draugų mums suintinėja laiškrasčių ir knygy. Nesiuskite, draugai, nes mes nieko negaurame. Aštri cenzūros ranka įsaka nuo mūsų slepia. Mūsų laiskai visi būna cenzuruojami.

Tokių būdu esame atskirti nuo pasaulio. Tik draugai, atvažiuave nus aplankyti, pasako, kas dedasi už storių geležinių sienų.

K. Barauskis, Deer Island kalėjimas.

W. LYNN'Ų ŽINUTĖS.

W. LYNN, MASS. — 14 d. kovo L.M.P.S. 69 k.p. surengė draugiškus pietus. Žmonių suėjo apie 100 ypatų. Viskas sekėsi labai puikiai. Programa susidėjo beveik vien tik iš dainų ir M. Plepio prakalbėles. Programo išpildyme pagelbėjo draugai monteliečiai.

Dar turiu pažymėti, kad čia vietinė Šv. Kazimiero dr-ja buvo surengusi X. Mocktį prakalbą dar sausio mėnesy. Tačiau klero-tautininkai ir viešas ex-socialistas paskundė valdžią, būk Mockus esąs anarchistas. Valdžia, reakcijos metu patikėjo tiems gaivalams ir Mockui kalbėti neleido.

"L." Korespondentas.

REAKCIJA SIAUČIA.

AKRON, OHIO. — 7 d. kovo šio miesto darbininkai surengė prakalbą. Susitaisę reaktionieriai pirmiausia užstojo visus gelžkelių kelius, o kiti užpuolė ant svetainės ir suareštavo 70 ypatų. Vėliau vienus paleido, o kitus ir po kaukcijomis nemoni paleisti. Toje pat svetainėje jugo-slavai (kairieji) laikė savo susirinkimą. Reacionieriai užgriebė surašų knygą. Ant rytojaus kapitalistų spauda paskelbė, kad tiek ir tiek yra suareštuoti. Taipgi pranešė, jog dar pas juos randasi ant listo lietuvių, žydų ir kitų.

11 d. kovo, 10 val. ryte du apsiginklavę vyrai įsiveržė į mano namus, pergąsdino mano moterį su 2 mažais kūdikiais ir pribuvo dirbtuvėn ir nuvežė mane į policijos nuovadą. Paskui paleido.

Tai Vc.

ZINIOS-ZINELĖS.

AKRON, OHIO. — Čia darbininkų judėjimas yra silpnas, nes viskas yra pilnoje kontroleje robo operatorių arba griau sakant Wall streeto. Lie-tuviškos organizacijos šiek-tiek veikios. Pav. "Aušros" choras, kuris persiorganizavo ant naujų pamatų. Šis choras persiorganizuojamas nusprendė eiti su dabartiniu viso pasaulio darbininkų įsteigtu Internacjo-nalu. Gi prisijęs reikalui likviduoti, jo turtas bus atiduotas L. D. L. D. Moksleivių Fondui.

28 d. vasario šis choras buvo surengęs šokius. Pelno liko \$106.. 7 d. kovo suvaidino "Milioni Vandenyje" ir "Jaunavė-džių Naktis." Pelno liko \$52. Ši corą moksina J. Butėnas.

6 d. kovo L.D.L.D. 59 kp. laiš-kė susirinkimą. Atsilankiusieji užsimokėjo savo mokestis už 1920 m. Taipgi kuopa išrinko komisiją išrinkimui narinių duoklių iš susirinkimuosna nesilankančių narių. Išrinko komisiją surengimui teatrų ir šokių. Kuopa nusprendė laikyti susirinkimus kozną pirmą su-batų kiekvieno mėnesio po num. 50 S. Howard St. Draugai, norintieji įstoti šion darugijon, malonėkite atsilankyti į susirinkimus.

L.M.P.S. 41 kp. gyvuoja ne-blogiausiai, nepaisant, kad je-gur randasi kelios smalavirės. Kuopa nusprendė paaukuoti į

Aps. Fondą \$15, Škotijos moterims, kurių vyrai išstremti Rusijon. — \$15, ir \$5 paaukuo-ju progresyvių vaikų mokykloms palaikymui Worcester, Mass. Smalavirės tuomi pasipiktino. Jos inėšė sumanytą paaukuoti \$20 "kun." Mockui, tačiau joms tas išgauti nepavyko.

APSKELBĖ STREIKĄ.

EASTON, PA. — Šio miesto priemiestyje, Phillipsburg, N.J., kur randasi apie 10 audeklinių fabriky, pastaruoju laiku audė-jai per kelius mėnesius susior-ganizavo į United Textile Wor-ckers of America uniją. Viso susirašė 800 audėjų ir apskel-bė kovą savo darbdaviams.

16 d. kovo tapo suauktas vi-suotinas susirinkimas ir vien-balsiai nutarė reikalaut darbo sanlygas tokias, kaip kad Pa-tersono darbininkai turi: 8 val. darbo dienos ir 50-tą nuosimtį pakėlimo algos. Dabar čia dir-bama po 9 val. į dieną, ir tūl-audėjai varo po 3 ir 4 mašinas.

Taipgi norima padaryti, kad daugiaus negalėtų audėjas va-ryt, kaip 2 mašinas. Tame pa-čiame susirinkime kalbėtojas Mėkloski nurodinėjo, kad Pa-tersonė už tą darbą mokama 50 nuosimčių daugiaus, o ant rin-kos šilkas yra pardavinėjamas vienokia kaina. Kalbėtojas sa-ko, kodėlgi jūs gaunat tiktai 10c. nuo jardo, vieton 20c, kaip kad Patersono darbininkai gau-na? Ta unija yra Gomperso iš-perėta, vadovauja ją tikri ame-rikonai. Kovą veda diplomatiš-ku keliu, landžiojant po kom-panijos ofisų koridorius. Prie-jos priklauso daug ir lietuvių. Eastone audėjai pakol kas sna-udžia, ir išsižioję laukia ko Phil-lipsburgo diplomatai laimės. Jeigu ką laimės, tai tuo kart ir jie sukurs ką hors veikt.

Vincas Stupalingis.

SIS-TAS.

CAMBRIDGE, MASS. — Man yra nuostabu, kad "Lais-vės" dienrašty nesimato žinių iš mūsų miesto. Todėl aš ban-dysiu šį tą pabriežti.

Neseniai L.D.L.D. 8 kp. su-rengė prakalbą draugui Bim-bai. Paseknių nepatyrė. Men-ševikai, ypatingai ponas J. A. kuris persiorganizavo ant nau-jų pamatų. Šis choras persi-or-ganizuojamas nusprendė eiti su dabartiniu viso pasaulio darbininkų įsteigtu Internacjo-nalu. Gi prisijęs reikalui likviduoti, jo turtas bus atiduotas L. D. L. D. Moksleivių Fondui.

28 d. vasario šis choras buvo surengęs šokius. Pelno liko \$106.. 7 d. kovo suvaidino "Milioni Vandenyje" ir "Jaunavė-džių Naktis." Pelno liko \$52. Ši corą moksina J. Butėnas.

6 d. kovo L.D.L.D. 59 kp. laiš-kė susirinkimą. Atsilankiusieji užsimokėjo savo mokestis už 1920 m. Taipgi kuopa išrinko komisiją išrinkimui narinių duoklių iš susirinkimuosna nesilankančių narių. Išrinko komisiją surengimui teatrų ir šokių. Kuopa nusprendė laikyti susirinkimus kozną pirmą su-batų kiekvieno mėnesio po num. 50 S. Howard St. Draugai, norintieji įstoti šion darugijon, malonėkite atsilankyti į susirinkimus.

DARBININKŲ KO-OPE-RACIJA.

BRIDGEWATER, MASS. — Ši bendrovė (Bridgewater Dar-bininkų Kooperacija) tarpe darbininkų jau įgijo gerą var-dą. Šiuo sykiu narių turi dau-giau 300, o josios turtas siekia \$16,000.

Turi savo gyvenimui namus, turi savo dirbtuvę, kurioje pa-dirbama po 20 tuzinų avalų kas dieną. Šios kooperacijos tiks-

las—Viena Didelė Kooperacija. Tas matomai bus lengva atsiek-ti, nes dabar mažuose ir dide-liuose miesteliuose tveriasi sky-palai. Drg. J. G. paaiškinė va-kaarelis ir šios dr-jos tikslą, o draugė E. V. puikiai padekla-mavo.

VAIKŲ VAKARAS.

ROSELAND, ILL. — kovo 13 d., 1920 m., J. Stanėiko sve-tainėje atsibuvo L.M.P.S.A. 67 kp. draugiškas vakarėlis su pro-gramu. Programą susidėjo iš kalbos M. D. Palevičiaus, loši-kalbos "Klebonijoje", dainų ir de-klamacijų. Labiausiai pasižy-mėjo minėtos kp. globojamas "Ateities žiedo" vaikų choras po vadovystę p-lės V. Bigeliu-tės. Reikia pagirti už tai kvie-tės, kad jos užsiima vaikų lapi-nimu. Ir aciū joms roselan-dalyvaujančiais programe. Ir dar kartą šiame sezone, tai yra gegužės 2 d. roselandiečiai turės progos pamatyti "Ateities Žie-do" vakarą, kur visą programą išpildys vien vaikučiai. Loš-veikalėlį su dainomis ir žaimė-mis "Linksmos Dienos"; bus duetu, kvartetų ir visos choras. Paėmus mokinimą p-lei V. Bi-gelutei daug ko galima tikėtis, nes ji tikroj to žodžio prasmę moksina ir gali mokyti.

Z-tis.

ŽODIS CONN. VALST. DRAUGAMS.

Draugai! Mes visi žinome, kad reakcijos siautimas nema-žai mūsų veikliausių draugų suvarė į kalėjimus. Dar ir šiandien daugybė jų sėdi, pūna kalėjimuose. Apie juos mažai kas rūpinasi.

Aš, draugai, norėčiau at-kreipti jūsų domos į tai ir kvie-čiu sutverti fondą tų mūsų draugų paluosavimui. Iki fon-do dar nėra, aš prašyčiau draugų rūpintis tuo klausimu, įsiekti kaučių šedintiems kalėjimuose draugams. Taipgi kviečiu kitus išreikšti savo nuomones lin-kui šito klausimo.

Prie darbo, draugai! Dailydė.

MŪSŲ NAUJIENOS.

CLEVELAND, OHIO. — 12 d. kovo atsiskyrė su šiuo pa-sauliu dr-gė N. Dereškienė. Bu-vo laisvų pažirų moteris, pri-ragėjo prie progresyviškų drau-gijų. Į kapines lėdėjo skait-lingas būrys draugų ir drau-gių. Ant kapo pasakė po trump-ą prakalbėlę K. Ž-is ir A. Peš-čius. Išlektis, Nastazija, pilko-joj žemelėj. Susipartę draugai neapleis palikų tavo našlaitė-liu.

14 d. kovo "Mirtos" choras sulošė veikalą "Blinda". Visi vaidino gana gerai. Blindos ro-lė turėjo J. Butėnas. Publikos buvo pilna svetainė.

Drg. F. Jonuška dar tebėra kalėjime. Jį suareštavo pabaigoje vasario mėnesio š.m. Ka-da jį išliuosuos, nežinia.

Kukas.

DRAUGIŠKAS VAKARĖ-LIS IR KIT-KAS.

MILWAUKEE, WIS. — 13 d. kovo John Bonks svetainėje Lietuvių Mokslo pašelpinė-

draugams, tapo sutvėta L.D.L.D. kuopa iš 13 narių. Kuopos valdybon išrinkti darbušys vei-kėjai. Tiltimosi gerų pasekmių. Vietinis Politiskų Prasikaltė-lių Apsigynimo Fondas renk-aaukas del mūsų darbininkų draugų, papuolušų į kalėjimus. Lietuvos Sūnų pašelpinės drau-gijos susirinkime buvo skaity-tas atsišaukimas del politiskų kalinių. Draugija iš izdo pa-skyrė \$5.00 ir jos nariai suau-kuojo \$13.00. Pagirtinas dar-bas.

Mūsų draugijų ir kuopų su-tvėta, West Frankforto Lie-tuvių Nam Bendrovė, savaji darba varo pirmyn. Turi jau nemažai ir šerų parduotų, bet taipgi turi daug ir priešų, ku-rie bando pakenkti visų mūsų draugijų užnamymui. Partari-na West Frankforto lietuviams neklusyti tų šmeižikų, bet at-eiti patiems į Bendrovės susirinkimus ir persitikrinti, tada pamatysit viską tvarkoj.

Mūsų miestelyje įsikūrė uni-jos valgomų daiktų krautuvė. Viską pigiau parduoda, ir turi geras pasekmes. Vietiniai biz-neriai labai susirūpinę ir deda visas pastangas, kad tą krautu-vę uždaryti, bet atrodo, kad jiems tas nepasiseks. Vertėtų visiems darbininkams remti tą krautuvę, nes jai užsidarius mūsų poneliai biznesieriai vėl lups dvejoją kainą.

Dabar pas mus atvažiuo dvasiškas tėvelis. Prieš Vely-kas nori pasipinogauti. Jo čion atsilankymą mažai kas būtų žinojęs, kad jis būtų vartojęs švaresnę kalbą. Bet jis, vietoj prie numirusio sakyti pamokslą, barė moterėles už trumpus andarokus, atviras kritines ir maža gimdytą. O jau socia-listėliams nesvariausias žodžius surinkęs. Net ir jo pritarėjai pasipiktino. Ir dar vis jie sa-kosi mokina žmones doros.

Anglių kasyklos neisdirba pil-no laiko, daug dienų teisdirba tik po pora valandų arba visai nedirba.

NEWARKO ŽINIOS.

NEWARK, N. J. — Palangos Juzės Dr-stė nutarė ant 8 d. gegužės š.m. surengti teatrą "Žmogudžiai". Tai newarkie-čiai turės progą pamatyti puikų teatrą.

17 d. kovo Katal. Centras (sąryšis) buvo sūrengęs prakalbą. Kalbėtojum buvo kun. Ja-kaitis iš Worcesterio, Mass. Iš Jakaicio išeina pusėtinās plūdi-kas. Žmonių buvo mažai. Au-ku surinkta vos \$17.00 Kleri-kalų smukimas pasirodo dide-lis.

"L." Korespondentas.

MUSŲ DARBAI.

WORCESTER, MASS. — 21 d. kovo buvo viešas susirinki-mas naujai įsikūrusios organi-zacijos, Lietuvių Darbininkų Kūlbas. Draugai išsireiškė sa-vo mintis linkui naujos organi-

KAS PAS MUS VEIKI-MA.

WEST FRANKFORT, ILL. — Del pasekingesnio veikimo darbininkiskam judėjimui, susi-tarus keliems darbštesniems

zacijos. Taipgi buvo perskai-tyti įstatai. Likos išrinkta val-dyba iš šių draugų: pirminiu-ku M. Stalulionis, pagalbiniu-ku J. Petkūnas, užrašų rašiti-ninku V. Motiejaitis, finansų raštininku, Jg. Lozarevičia, ž-dininku Viljūskas.

Linkėtina draugams nenul-stantai darbuotis organizacijos labui.

Siame susirinkime prisirašė apie 30 narių, bet reikia tikėtis, kad sekantfame susirinkime prisirašys du kart tiek.

21 d. kovo, 2:30 val. po pie-ty prie City Hall atsibuvo pro-testo mitingas prieš deportavi-mą pol. prasikaltėlių. Mitingą surengė "American Civil Liber-ties Union". Žmonių prisirin-ko apie 2,500.

Kalbėtojai buvo net keturi. Nekurie iš jų paluosuoti po kaucija nuo Deer Island. Geis-tina, kad daugiau panašių mit-ingų surengtų, idant plačiau nušviesti darbininkams, kas jų laukia ateityje, ir kam jie turė-tų tikėti.

Ta pačia diena — vakare bu-vo surengtos prakalbos Lie-tuvos Sūnų draugystės. Kalbėjo p. K. Norkus iš So. Bostono. Kaip greitai pradėjo kalbėti, taip greitai pradėjo dejuoti, kad tai yra "labai sunku" sakyti agritavyšką prakalbą, nes ne-galima įsisiūbuoti. Apie politi-kų tai, girdi, kas kita.

Dabartiniu laiku čia yra mi-sijos M. X. Mockaus. Jis ne la-bai tankiai pas mus atvažiuoja, tai žmonės "pilni nuodėmių," tad kiekvieną vakarą svetainė užsigrudus. Kurį vakarą pasi-vėluoji, tai jau nesitiekė sėdy-nės gauti, bet džiaugkis, jei per duris galėsi įeiti. Į svetainę į-ėjęs, tai siur gausi nuodėmių atleidimą. Na, ar dar kas ką sakys, kad worcesterio lietuviai mioga?

Liaudies Vergas.

PASMERKIMO REZO-

LIUCIJA PRIEŠ L.D.L.D. VEIKIMO TRUKDYTOJĄ.

ROCHESTER, N. Y. — L.D. L. D. 50 kp. laikytame savo mė-nesiniame susirinkime, 11 d. ko-vo, 1920 m., vienbalsiai išnešė sekancią protesto rezoliuciją prieš p. Liutkų ir jo sebrus, ku-rie prisidėjo prie trukdymo ir demoralizavimo draugijos ir jė. prakilnaus veikimo.

Mes, 50 kuopa, su dideliu pas-merkimu protestuojame prieš gaivalus pasikėsinančius ant draugijos turto.

Mes griežtai pasmerkiame to negeistino ir mažo elemento bjaurų pasielgimą, ir randame juosiusi visai nelegaliais savino-tojais tūkstančių darbo žmonių sudėto del apsvietimo turto. Mes griežtai reikalaujame, idant tie žmonės liautųsi dirbė ta pra-gaistingą ir purviną visuome-nei darbą.

Kuogreičiausiai reikalaujame gražinti draugijai visą priklaus-antį turtą, kuris buvo varguo-lių sudėtas del leidimo mokališ-ky raštų, ir reikalaujame, kad tie draugijos išmats ant to-liaus nedarystų trukdyti draugi-jos judėjimą, ir liautųsi savinę L.D.L.D. vardą, kuris jiems jau seniai yra svetimas, nes tas kenksmingas elementas nėra draugijos nariais, bet jau seniai išbraukti bei išmesti iš L.D.L. D.

L.D.L.D. 50 kp. valdyba:

Org. K. Armonas, Prot. raštin. V. Bagaciūnas, Fin. rašf. J. P. Stanley, Iždininkas, A. J. Arlauskas.

